

Till Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se
Ärendenummer NV-02554-18

Svar på remiss Förslag till ny nationalpark i Nämndöskärgården

Saltsjön Mälarens Båtförbund, SMBF, som organiserar över 250 båtklubbar och 47 000 fritidsbåtsägare i Storstockholmsregionen, lämnar härmed synpunkter på förslag till ny nationalpark i Nämndöskärgården.

Sammanfattning

- Saltsjön Mälarens båtförbund instämmer i förslaget att inrätta Nämndöskärgårdens nationalpark.
- Genom att lägga ut bojar i vikar för svajförtöjning, och i naturhamnar för förtöjning mot land, kan naturvärden tas tillvara. Sådana bojar bidrar till att undvika användning av ankare och på så sätt skydda känsliga bottnar.
- Genom att anlägga fasta förtöjningsanordningar i land i naturhamnar kan viktiga naturvärden skyddas samtidigt som säkerheten ökar. Då kan förtöjning med bergskilar som skadar berget undvikas, samtidigt som buskar, sly och martallar kan slippa användas för förtöjning av båtar.
- För att undvika övergödning och nedskräpning i naturen bör fler toaletter än vad som finns i dag anläggas i naturhamnar.
- Möjligheten för fritidsbåtar att kunna tömma toatankar inom nationalparken måste säkerställas.
- De farlederna för fritidsbåtar i Zon II som nämns bör vara avpassade även för segelbåtar som har större krav på breda farleder för att kunna kryssa.

Motivering

Saltsjön Mälarens Båtförbund instämmer i förslaget att skapa en marin nationalpark i området och att namnet ska vara Nämndöskärgårdens nationalpark.

Under rubriken 3.1 *Mål för områdets förvaltning* heter det bland annat så här: "Naturen ska vara tillgänglig för alla. Genom att aktivt tillföra kunskap, information och service ska förvaltningen stärka och underlätta möjligheten till upplevelser både över och under ytan."

Vi vill framhålla vikten av att göra nationalparksområdet tillgängligt även framöver. Flertalet av de som bevisar området gör det med egen fritidsbåt. För att göra det möjligt att värna naturen, och samtidigt öppna upp för fler att besöka området, är det viktigt att viss service kan upprätthållas. Det handlar bland annat om tillgång till toaletter i land, och om naturvänliga sätt att förtöja.

SVAR PÅ REMISS
FÖRSLAG TILL NY NATIONALPARK I NÄMDÖSKÄRGÅRDEN
Ärendenummer NV-02554-18

Näringstillförsel

De flesta fritidsbåtar saknar toalett ombord, till exempel styrpulpbåtar och kanoter. För att undvika nedskräpning och näringstillförsel är det viktigt att de som kommer med egen båt kan erbjudas miljövänliga toalettmöjligheter på populära platser, som till exempel utvalda naturhamnar. Toaletter som direkt komposterar avfall läcker oundvikligen näringsämnen till naturen. Hantering av tunnor är sannolikt mindre intressanta ur hanteringssynpunkt. Toaletter av typ "bajamajor" med en tät tank som sugtöms vid behov kan vara värt att överväga, och om tankarna är tillräckligt stora kan det sannolikt räcka med en tömning per säsong.

De båtar som är bobara, och har inbyggd toalettank, har behov av att kunna tömma tanken. Vi ser gärna att det inom nationalparken skapas möjligheter att tömma båtars toatankar.

Bojar skyddar känsliga bottnar

Grumling och svall kan uppstå på grund av sjöfart och orsaka skador. Väder och större fartyg torde dock stå för merparten av sådan påverkan. Att införa begränsningar eller restriktioner i vissa skyddsvärda områden kan därför vara nödvändigt. Vi vill dock framhålla att olika farkoster har olika förmåga att orsaka grumling eller buller. Ett större fartyg 100 meter från land orsakar sannolikt större skada än en mindre motorbåt/vattenskoter som färdas långsamt närmare land. Det är också så att en motorbåt som planar orsakar mindre svall än om samma båt färdas långsamt. Detta bör beaktas i det fortsatta arbetet med eventuella nya bestämmelser om fartbegränsningar.

För att skydda särskilda känsliga bottnar från att skadas av ankring kan svajbojar placeras i vissa frekvent besökta vikar. Sådana bojar för svajförtöjning har med framgång använts av Skärgårdsstiftens vid Nättarö. Svajbojar kan helt eliminera skador som släpande kättingar kan göra på känslig havsbotten.

Där det finns känslig botten i anslutning till naturhamnar kan också bojar vara ett alternativ till ankring. Sådana bojar är ett miljövänligt och säkert alternativ då fritidsbåtar lägger till i naturhamnar.

Bojar kan skydda berg och växtlighet

Förtöjning av fritidsbåtar i naturhamnar sker i vissa fall med hjälp av bergskilar, eller i mindre buskar/sly, om inga bättre alternativ finns. För att undvika skador i berghällar och skydda växtligheten kan fasta förtöjningsringar i land/berg vara ett bra alternativ. Sådana fasta förtöjningar skulle kunna anläggas med utplacerade större naturstenar (likande bojsten) med en fastgjord ring för förtöjning. Sådana förtöjningsplatser i nära anslutning till vattenlinjen, och utplacerade vid frekventerat besökta naturhamnar, skulle vara ett bra skydd mot skador på naturen.

Farleder för olika typer av fritidsbåtar

I remissunderlaget nämns särskilda farleder för fritidsbåtar. När sådana farleder anläggs måste det beaktas att segelbåtar som kryssar kräver brett vatten för att ta sig fram. Segelbåt är ett miljövänligt sätt att ta sig fram, och det vore mindre lämpligt om smala farleder får segelbåtar att använda motor inom nationalparken. Farleder för fritidsbåtar bör därför vara breda.

SVAR PÅ REMISS
FÖRSLAG TILL NY NATIONALPARK I NÄMDÖSKÄRGÅRDEN
Ärendenummer NV-02554-18

Delaktighet i förvaltningen

I remissen nämns möjligheten att involvera olika intressenter i den framtida förvaltningen. En samsyn i frågor som rör till exempel regleringar och skötsel av området kan på ett framgångsrikt sätt bidra till att främja syftet med nationalparken. Respekt för regler och restriktioner ökar om det finns en samsyn mellan intressenter. Vi från Saltsjön Mälaren Båtförbund vill gärna bidra till en sådan delaktighet och samsyn.

Detta är SMBF

Saltsjön-Mälarens Båtförbund (SMBF) är en sammanslutning av över 250 båtklubbar med nästan 47 000 medlemmar inom Stockholms och Uppsala län. SMBF är det största av 27 regionala förbund inom Svenska Båtunionen (SBU). Vi värnar en levande skärgård och verkar för ökad säkerhet till lands och till sjöss.

2024-02-13

Hans Johansson, förbundsordförande